

Welkomstwoord Herdenking van de bevrijding van Weert 22 september 2024

Burgemeester, veteranen, aangetreden militairen, genodigden, geachte aanwezigen.

Namens het Comité Bevrijding en Herdenkingen en de stichting 4 en 5 mei van harte welkom op de Herdenking van de Bevrijding van Weert.

Fijn dat u vandaag aanwezig bent.

Hartelijk welkom eveneens aan:

- de vertegenwoordigers van het Bataljon Limburgse Jagers, de Bond van Wapenbroeders, Contact Oud-Mariniers, Vereniging Oud Korea Strijders en andere aangetreden oud-militairen;
- de aanwezige leden van het College van Burgemeester en Wethouders;
- de heer Ian McDermoth, vertegenwoordiger namens het Royal British Legion;
- stadsdichter Salma Ali die aanstonds een gedicht zal voordragen;
- de vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en verenigingen;
- en aan iedereen die onze stad een warm hart toedraagt.

Welcome to Major Parkes, at this Commemoration of the Liberation of Weert that took place on September 22 1944, by the First Battalion 'The Suffolk Regiment'.

Major Parkes represents the ambassador of the United Kingdom, on behalf of his commander, as well as the British soldiers of the Suffolk Regiment.

This regiment, we know now, has literally given a lot for the Liberation of the south of the Netherlands in general and that of Weert in particular. The battalion usually led the battle, fought bravely but at the same time had considerable losses. Many young people gave the most precious thing they could give: their lives.

Nevertheless, the entire population of Weert was delirious with joy because of the arrival of your countrymen. Time stood still for a moment, and here around the canal there was a huge party in countless small cafés.

I shall continue in Dutch.

Er is geen moeilijker moment om stil te staan bij de betekenis van vrijheid dan op deze Bevrijdingsdag. Oorlogen volgen elkaar op, zelden zijn we met zulke ongekende wreedheden geconfronteerd en we vrezen nog grotere. Het humanitair oorlogsrecht wordt met de voeten getreden. We kijken naar elkaar, je kijkt naar jezelf en voelt je machteloos.

We houden vast aan de mensenrechten, maar we zien dat deze met voeten worden getreden. We vieren de vrijheid terwijl de onvrijheid zich hergroepeert.

De wereld is veranderd. Dachten we heel lang dat er nooit meer een oorlog zou komen, de verschrikkingen in Oekraïne en het Midden-Oosten maken hier abrupt een einde aan. Het morele kompas, voortvloeiend uit de gebeurtenissen van de Tweede Wereldoorlog, lijkt verder weg dan ooit.

Je beseft eens te meer dat het juist nu van groot belang is te strijden voor de rechtsstaat en voor onze democratie die onze vrijheid waarborgt.

Vandaag is het precies 80 jaar geleden dat Weert werd bevrijd door het Britse Suffolkgeregiment, destijds een enorme, feestelijke gebeurtenis in onze stad. De Weertenaren hadden hun vrijheid terug en die nare oorlog leek eindelijk voorbij.

De ruim 4 jaar bezetting, met vanaf april 1943 georganiseerd verzet, hadden hun sporen achter gelaten. In de periode 5 tot 22 september was het erg onrustig in de stad. Men verwachtte de geallieerde troepen ieder moment.

Met de bevrijding zo kort in het verschiet was het erg pijnlijk dat op 4 en 5 september Frans Nies, Frans Snijders en Harry Miltenburg, vlak voor de sluiting van het Kamp Vught aldaar werden vermoord. Guus Hermans en broeder-overste Valentinus werden afgevoerd naar concentratiekampen in Duitsland, ook zij overleefden de oorlog niet.

Een aantal verzetsmensen waren na de bevrijding actief bij het handhaven van de orde. Op 22 september, Om 8 uur 's ochtends kwamen opeens de 'ondergrondse strijdkrachten' tevoorschijn en arresteerden NSB'ers en pro- Duitse Weertenaren. Anderen vormden het tijdelijk bestuur van de stad, droegen zorg voor de voedselvoorziening en repatriëring van hen die in Duitsland te werk waren gesteld.

De omgeving waarin wij nu zijn toonde een troosteloze aanblik. Veel gebouwen aan het Bassin hierachter en aan de beide kanten van het kanaal, nu niet meer aanwezig, waren verwoest. De Stadsbrug was opgeblazen en er lagen verschillende afgezonken schepen in de haven en in het kanaal.

Weert bleef tot aan de bevrijding van Nederland in mei 1945 last houden van bombardementen en andere oorlogshandelingen. De vreselijke hongerwinter bleef ons gelukkig bespaard. En toen de radio op 5 mei 1945 meldde dat de Duitsers hadden gecapituleerd brak ook hier opnieuw de feestvreugde uit.

Er was een einde gekomen aan de onvrijheid en men was destijds en tot op heden algemeen van mening dat herhaling hiervan koste was kost moest worden voorkomen.

Daarom blijft het erg belangrijk, om ieder jaar opnieuw, hier bijeen te komen en ons te realiseren dat onze vrijheid niet vanzelfsprekend is.

Zo was het 80 jaar geleden en zo vieren wij onze bevrijding vandaag opnieuw.

Beste aanwezigen, RICK's Clarinet Choir, onder leiding van Lieke Krantzen, en trompettist Janneke van Reenen zullen deze Herdenkingsbijeenkomst muzikaal omlijsten. Ondersteuning vindt plaats door leden van Scouting St. Job en St. Rumoldus. De algemene coördinatie is in handen van de heer Jean Paul van der Donk.

Ik wens u allemaal een waardige Herdenking en een prettige Bevrijdingsdag toe. 'Dicht bij toen en met het oog op morgen'.